

Beeldverslag

Congres "Wetenschap ontmoet Praktijk"
Expertisecentrum Kinderopvang

Inclusief slides van alle sprekers en sessies

Nieuwegein, 28 september 2022

Inhoud

Introductie.....	3
Presentatie Paul Leseman.....	4
Presentatie Ruben Fukkink.....	5
Presentatie Harriet Vermeer.....	6
Deelsessie: Diversiteit en inclusie.....	7
Deelsessie: Samenwerken met ouders.....	8
Deelsessie: Pedagogische praktijk in Beeld (PiB).....	9
Deelsessie: Verticale groep.....	10
Deelsessie: Onderlinge interacties.....	11
Deelsessie: Risicovol spelen.....	12
Deelsessie: Risicovol spel - wat vindt de GGD?.....	13
Met dank aan.....	14

wetenschap ontmoet PRAKTIJK

"Het congres heeft invulling gegeven aan de wens van de sector om wetenschappelijke inzichten te vertalen naar de praktijk. Het was mooi om te zien hoe enthousiast de deelnemers waren en dat we erin geslaagd zijn om met dit programma de koppeling tussen wetenschap en praktijk te maken. Bedankt dat jij er bij was en hopelijk tot de volgende!"

Yvette Vervoort

Directeur Expertisecentrum Kinderopvang

DE WOONINDUSTRIE
nieuwegein

welkom!

prof. dr. Paul Leseman
Universiteit Utrecht

BREDE
pedagogische
ontwikkefunctie
van kinderopvang

KWALITEIT
doet ertoe!

CONCLUSIE
EXTREEM INTENSIEF
GEBRUIK OP JONGE
LEEFTIJD →
niet verstandig

ONDERZOEK
internationaal

PROBLEEM:
Sterke sociale selectie

GENUANCEERDE
discussie nodig

POSITIEVE
EFFECTEN OP
TAAL
BIJ ANDERE
THUISTAAL

BELEID
VERDER VORMGEVEN

Klik hier voor de slides
van Paul Leseman

prof. dr. Ruben Fukkink
Universiteit van Amsterdam

RUBEN
FUKKINK
UvA

de relatie
in beeld

PEDAGOGISCHE RELATIE

**1 OP 1-
RELATIE**

is héél
belangrijk +
voorspellend

RELATIE METEN

nabijheid

conflict

afhankelijkheid

**MIND-
MINDEDNESS**

Verbaal & intellectueel

prullenbak   Schatkist

**SENSITIEF-
RESPONSIEF**

MENTALISEREN

leidt tot betere 1-op-1-relaties?

Klik hier voor de slides
van Ruben Fukkink

dr. Harriet Vermeer
Universiteit Leiden

(HER) START IN DE KINDEROPVANG

HARRIËT
VERMEER
Universiteit
Leiden

BABY'S

THUIS in de
OPVANG

SEPARATIE-
ANGST ouder
wordt minder

WENPERIODE
positief

STRESS
bij ouder
en kind

- 1 op de 5 kinderen
- 1 op de 3 ouders

TERUG
naar de
OPVANG

CORTISOL-
NIVEAUS

meten thuis vs opvang

STIJGING BIJ SEPARATIE-
ANGST

GESPREK
over gevoelens
ouders

MÉÉR STRESS
bij kind met ouder
met separatie-angst

Klik hier voor de slides
van Harriet Vermeer

DIVERSITEIT & INCLUSIE

BINNEN DE KINDEROPVANG

• CHRISTEL EJKHOLT • PEPIJN DJELAN
• FEMKE VAN DAM

28 SEPTEMBER 2022

DE WETENSCHAP

CHRISTEL

OOG HEBBEN
VOOR DIVERSITEIT
EN WERKEN AAN
INCLUSIE

DE DEFINITIE
VASTSTELLEN IS EEN OPGAWE
OP ZICH

3 DE EERSTE
VERSCHILLEN
WORDEN OPGEHEFT

KINDEREN ZOEKEN
EEN GROEP
OM BIJ TE HOREN

KINDEROPVANG HELPT
VOOR EEN
BREDE ONTWIKKELING

GEDEEDE
VISIE IS BELANGRIJK

VORMEN VAN
EEN HERKENBARE
IDENTITEIT

MIJN EIGEN
HANDJE

KINDER
PARTICIPATIE

VERANKEREN
IN PEDAGOGISCH
WERKPLAN

LEVERT WAARDEVOLLE
INPUT

SYSTEMATISCH
INVOEREN

RONDLEIDING DOOR DE KINDEREN

DE PRAKTIJK

FEMKE

DE VERSCHILLEN
OMARMEN

DIVERSITEIT VS
INCLUSIE

DE VIER
PEDAGOGISCHE
PIJLERS

ONGEUING

PROGRAMMA
& ACTIVITEITEN

OUDERS

INTERACTIE

DE KJKWIJZER

HOOG
MIDDEN
LAAG

PER PIJLER EEN
CHECKLIST

EN PRAKTISCHE
VOORBEELDEN

HET GAAT NIET OM CULTUUR
GELOOF OF SEKSUALITEIT
HET IS DE
DIALOOG
DIE ER TOE DOET...

DIVERSITEIT &
INCLUSIE OPNEMEN
IN HET
BELEID

HET CONCRETE
DOELEN
OP BASIS VAN DE
PIJLERS

KAARTENSET
VERSCHILLEN

WIS EEN SA
MEEN

MUZIEK VAN
OVERAL

CREATIEF
MET
VERSCHILLENDE
MATERIALEN

VERSCHILLEN IN
VOEDING

ELIE POLFLIET
WWW.KOMTOTDEKERN.COM

Klik hier voor de slides
van deze deelsessie

SAMENWERKEN met OUDERS

UITDAGING PRAKTIJK

- ! GESPREKSTECHNIEK PM.
- ! DREMPELS IN CONTACT met OUDERS
- ! ANDERE CULTUUR-TAALBARRIERE → intercultureel mediator

SPEERPUNT SAMENWERKEN OUDER

HET KIND **echt ZIEN**

MEER CONTACT OUDERS

aandacht voor OVERDRACHT

OUDEGESPREK in 2^e instantie 1=dagelijks

TIPS

- ! ⌚ TYD = SUCCES FACTOR
- ! VERWACHTINGEN AFSTEMMEN
- ! "We werken samen aan ontwikkeling"

WAT HEBBEN WE NODIG?

OPEN, NIEUWSGIERIG

ROLLENSPELLEN gesprek oefenen

SUCCES & POSITIEVE HOUDING delen

VROEG ERBY wijkvpt jeugdzorg

WERKMENTALITEIT

"ALLES MOET LEUK ZIJN"

ZORG ↔ COMMUNICATIE TAKEN met diverse ouders

trots zijn op PROFESSIONAL KINDEROPVANG

ik krijg pukkels van LASTIG

KOMTOTDEKERN ~ Nicole

Verdiepend gesprek

Klik hier voor de slides van deze deelsessie ➔

PEDAGOGISCHE praktijk in beeld

• WETENSCHAP

KRITISCHE
zelfreflectie

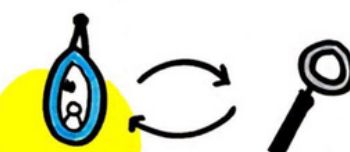
WETENSCHAPPELIJKE
INSTRUMENTEN

gedeelde taal als input voor gesprek

SIMON
HAY
Kinderdam

DOEL ONDERZOEK

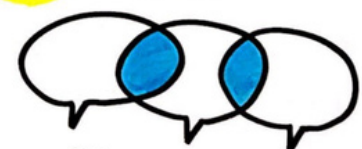
link zelfreflectie + wetenschap

beoordelen:
doen we
het goede
goed

PRAKTIJK EEN STEM
GEVEN

JOSETTE
HOEK
NJI

dialogoog met sector, ouders, beleid

• PRAKTIJK

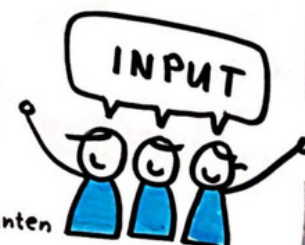

WET IKK
voldoen we
hieraan?

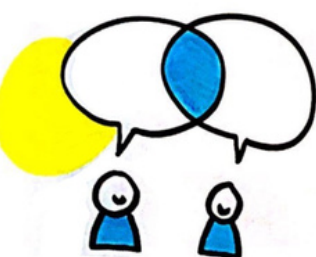

PEDAGOGISCH
COACH

op teamniveau
concrete verbeterpunten

INPUT

DIALOOG

- TEAM
- GGD
- OUDERS
- SAMENWERKINGS-
PARTNERS

PEDAGOGISCHE
BASIS op orde

KITTY
KOOIJMAN
Danina
KOOIJMAN
Kibbo Kinderopvang

www.komtotdekern.com > Janneke

“

Het was een hele mooie werkwijze om de wetenschap en de praktijk zo samen te brengen. Dat is heel boeiend en noodzakelijk in de kinderopvang. Zelf heb ik de deelsessies diversiteit en inclusie en PiB gevolgd. Het mooie van diversiteit en inclusie is dat we dat al toespitsen in onze organisatie. Toch hoorde ik weer heel veel nieuwe dingen. Ook een praktijkgericht instrument dat iemand heeft ontwikkeld, dat heeft écht een meerwaarde. PiB was veel nieuwe informatie voor mij. Heel informatief en ook heel leerzaam om van pedagogisch coaches te horen hoe zij dat toespitsen; dat vond ik heel prachtig.”

Jade Koster - Humankind

”

Klik hier voor de slides
van deze deelsessie

VERTICALE GROEP

ORA OUDGENOEG-PAZ

TANJA HAK

WETENSCHAP

WAT IS BETER?

GEEN EENDUIDIG ANTWOORD

RANDVOORWAARDEN MOETEN GOED ZIJN

+ EXTRA STIMULERING

VEILIGHEID

UITDAGING

+ EMPATHIE

+ LEIDERSCHAP

VRIENDSCHAPPEN SLUITEN

MOTORISCHE ONTWIKKELING

+ CONTINUÏTEIT

ER ZIJN AANDACHTSPUNTEN EN KANSEN!

HET VRAAGT VEEL FLEXIBILITEIT

MAAK GEBRUIK VAN DE RUIMTE

SPLITSEN IN KLEINE GROEPJES

GEZELLIG?

ETEN MET DE HELE GROEP

AFSTEMMING IS BELANGRIJK!

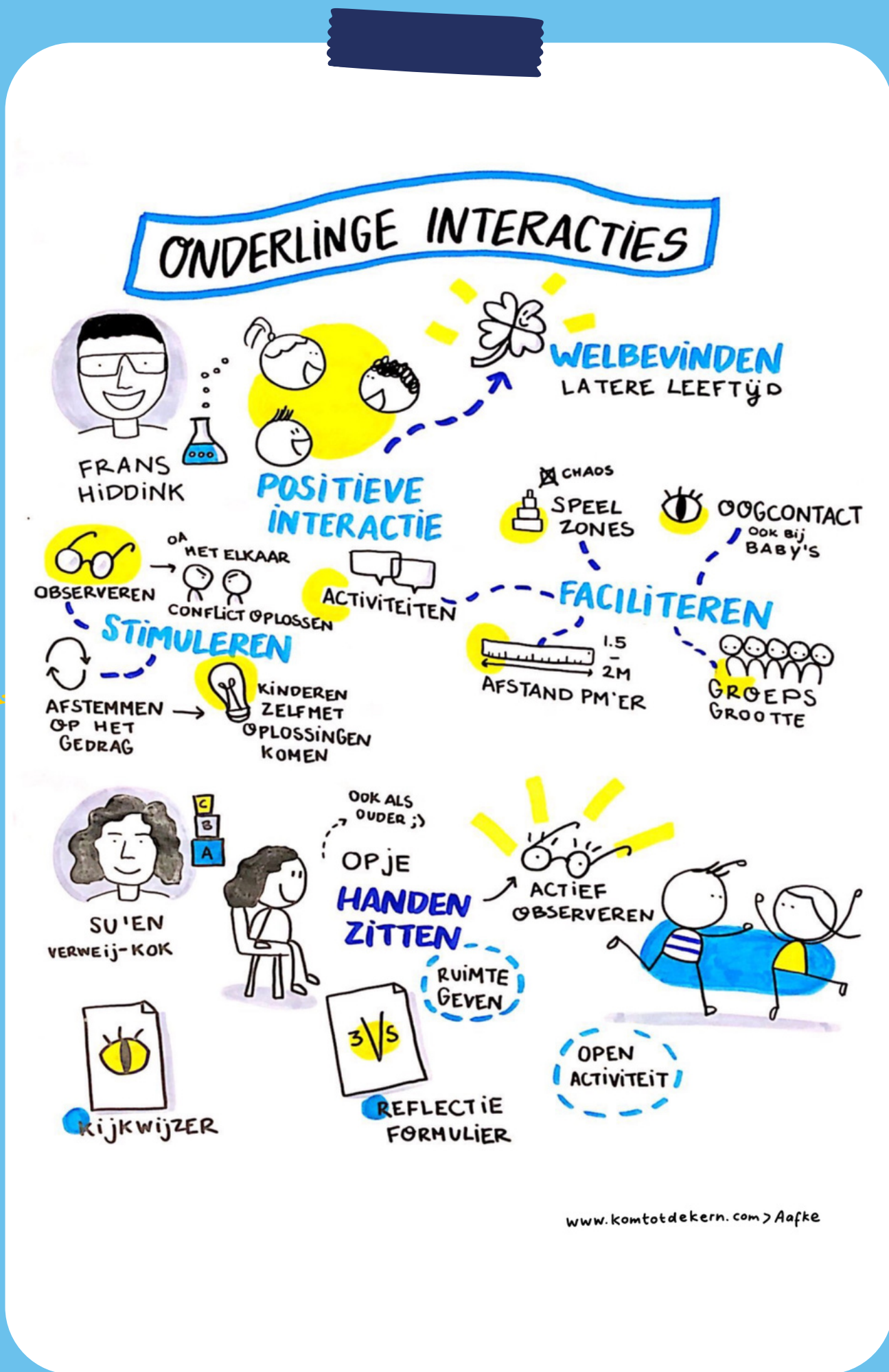
JE BOUWT EEN BAND OP MET ELKAAR

WWW.KOMTOTDEKERN.COM

SANDRA

Klik hier voor de slides van deze deelsessie

“

De wetenschappelijke onderzoeken aan het begin vond ik heel interessant en leuk. Wat ik meeneem uit de deelsessies is dat het bij ons in de praktijk al heel goed zit. Zeker als je kijkt naar risicovol spelen en onderlinge interacties. Het is nu aan mij om ook die wetenschap daarin toe te passen. Daarvoor heb ik hier vandaag veel kennis opgedaan.”

”

Ike Haasjes - Panta Rhei

Klik hier voor de slides van deze deelsessie >

RISICOVOL spelen

de Blauwe Ton

WETENSCHAP

MARTIN VAN ROOIJEN
Universiteit voor Humanistiek

steeds meer **REGELS**
'niet uit het zicht verstoppen'

SPANNING en plezier
lopen door elkaar

vergroten **ZELF-VERTROUWEN**

je kan er **MORGEN** al mee starten!

PEDAGOGISCHE SENSITIVITEIT
als basishouding

algemene **VISIE**

INDIVIDUELE VERSCHILLEN
nuances

30-TELLEN REGEL
'maak jezelf onzichtbaar'

LOSSE ONDERDELEN

ook een **KAAL** schoolplein kun je interessant maken!

PRAKTIJK

MATERIALEN

RISICOVOL of AVONTUURLIJK?
welke term?

van **BESCHERMING** naar **VERTROUWEN**

WEL risico's inschatten!

VERZEKERING
er is ruimte met onderbouwing

KANS OP ERNSTIG LETSEL
is heel heel klein

LUISTER naar gevoelens **OUDERS**

TOLLETJE
"het blijft" = **BALANS ZOEKEN**

'OEOEOEH!' (en dan inhouden 😊)

www.komtotdekern.com
> janneke

Klik hier voor de slides van deze deelsessie ➔

RISICOVOL SPEL: wat vindt de GGD?

WETENSCHAP & PRAKTIJK

WIETSKÉ
VAN GURP
Toesichthouder GGD

'DAT MAG NIET
VAN DE GGD'
niet meer!

Hoe zou jij 't beoordelen?
En de GGD?

kinderen leren
hun eigen
GRENZEN
en die van anderen

het kind kan
zĕlf
RISICO
inschatten

VUUR
maken +
BROOD
bakken

VERSTOPPEN
of moet álles in het
ZICHT?

WET
IKK
in de wet
staat niets
over
risicovol spel

met gróte
gevolgen
GROTE
risico's
in kaart brengen

als het goed
ONDERBOUWD
is, zijn we
TEVREDEN 😊

GESPREK
AANGAAN

KADERS
BEPALEN

BELEID
opstellen vanuit
RISICO'S

VALLEN HOORT
ER OÓK BIJ

KIJKWIJZER
INVULLEN
zie website
Expertisecentrum

o.a. Vergiftiging
Vermissing
Verdrinking

WEBINAR
georganiseerd
voor ouders

GEINSPIREERD
& GEMOTIVEERD
om aan de SLAG te gaan

HET 'WAAROM'
VAN GEDRAG
wat mag wel/niet?
WELKE ACTIE
NEEM JE?

▶ MET RISICO'S KOM JE VERDER ◀

“Ik vond het congres inspirerend, leerzaam en het was een prachtige locatie natuurlijk. Zelf heb ik een deelsessie begeleid over hoe de GGD risicovol spel beoordeelt en hoe dat past binnen de wet IKK. Iedereen was gemotiveerd en ging met eigen actiepunten de zaal uit. Een succes dus!”
Wietske van Gurp - GGD Amsterdam

**Klik hier voor de slides
van deze deelsessie** ➔

Met dank aan:

Deelsessie Risicovol Spel

Wietske van Gulp
Simone den Hollander
Tilly Kuiper
Martin van Rooijen

Deelsessie Samenwerken met ouders

Evelien Blanken
Suzanne Plaisier
Martine van der Pluijm

Deelsessie PiB

Simon Hay
Josette Hoex
Danina Kooijman
Kitty Kooiman

Deelsessie Verticale Groep

Tanja Hak
Laura Lecluse-Kaats
Ora Oudgenoeg-Paz

Deelsessie Mini Coachkamer

Carlinda Fuselier
Annika de Haan
[Klik hier voor de slides](#)

Deelsessie Diversiteit en Inclusie

Femke van Dam
Pepijn Djelan
Christel Eijkholt

Sprekers

Ruben Fukkink
Paul Leseman
Harriet Vermeer

Inspratieplekken

Childcare
Nji
PPink

Deelsessie Onderlinge Interacties

Frans Hiddink
Annemieke Vermunt
Su'en Verweij-Kwok

Tekenaars Kom tot de kern

Janneke de Boer-Boleij
Aafke Frederik
Nicole Guiaux
Sandra Mesma
Ellie Polfliet